utorak, 18. svibnja 2021.

P9_TA(2021)0229

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2020/002 EE/Turizam u Estoniji

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. svibnja 2021. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji na temelju zahtjeva iz Estonije – EGF/2020/002 EE/Turizam u Estoniji (COM(2021)0151 – C9-0127/2021 – 2021/0076(BUD))

(2022/C 15/35)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0151 – C9-0127/2021),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006 ([1]) (Uredba o EGF-u),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([2]), a posebno njezin članak 8.,

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([3]), („Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020.”), a posebno njegovu točku 9.,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0158/2021),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima suočenima s posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada; budući da se ta pomoć pruža financijskom potporom radnicima i trgovačkim društvima za koja su radili;

B. budući da je Estonija podnijela zahtjev EGF/2020/002 EE/Turizam u Estoniji za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) s obzirom na otpuštanje 10 080 radnika ([4]) u ekonomskim sektorima razvrstanima u sljedeće odjeljke statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici (NACE) Rev. 2: 45 (Trgovina na veliko i na malo i popravak motornih vozila i motocikala), 49 (Kopneni prijevoz i cjevovodni transport), 50 (Vodeni prijevoz), 51 (Zračni prijevoz), 52 (Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu), 55 (Smještaj), 56 (Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića), 74 (Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti), 77 (Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)), 79 (Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima), 90 (Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti), 91 (Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti), 92 (Djelatnosti kockanja i klađenja), 93 (Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti), u regiji Eesti (EE00), regiji na drugoj razini klasifikacije NUTS, u Estoniji ([5]), u referentnom razdoblju za primjenu od 13. ožujka 2020. do 11. studenoga 2020.;

C. budući da se zahtjev odnosi na 1 715 samozaposlenih osoba čija je djelatnost prestala i 8 365 radnika koji su proglašeni viškom u turističkoj industriji u Estoniji;

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 855.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.
([3]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.
([4]) U smislu članka 3. Uredbe o EGF-u.
([5]) Republika Estonija nije podijeljena na regije druge razine klasifikacije NUTS.

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. Uredbe o EGF-u koji omogućuje da se u iznimnim okolnostima, posebno u pogledu zajedničkih zahtjeva koji se odnose na MSP-ove, zahtjev može smatrati dopuštenim čak i ako kriteriji utvrđeni u članku 4. stavku 1. te Uredbe nisu u potpunosti ispunjeni, kada otpuštanja imaju ozbiljan učinak na zapošljavanje i na lokalno, regionalno ili nacionalno gospodarstvo;

E. budući da su se događaji koji su doveli do tih otpuštanja i prestanka djelatnosti neočekivano dogodili početkom 2020. zbog globalnog širenja pandemije bolesti COVID-19 i povezane gospodarske krize koja je posebno jako pogodila turistički sektor, zbog iznenadnih ograničenja kretanja na međunarodnoj razini koja su prouzročila naglo i nepredviđeno smanjenje međunarodnih putovanja i turizma;

F. budući da su pandemija bolesti COVID-19 i globalna gospodarska kriza koja je uslijedila prouzročile ogroman šok za estonsko gospodarstvo, posebno turističku industriju, u kojoj je prije krize 90 % turističke potrošnje u Estoniji ostvareno zahvaljujući međunarodnom turizmu, dok je prosjek za zemlje OECD-a iznosio oko 25 %;

G. budući da su 2019. prihodi od turizma u Estoniji dosegnuli rekordni iznos od 2,1 milijarde EUR, a turizam se smatrao važnim sektorom za estonsku konkurentnost i provedena su znatna ulaganja u njegov daljnji razvoj;

H. budući da turističkim sektorom dominiraju MSP-ovi koji su manje otporni na krizu u usporedbi s većim poduzećima i MSP-ovima koji čine 79,2 % ukupne radne snage u Estoniji;

I. budući da Europski fond za prilagodbu globalizaciji može, zahvaljujući potpori koju će pružiti radnicima, pomoći u prijelazu na održiviji turizam i tako omogućiti Europi da zaštiti i promiče svoju prirodnu i kulturnu baštinu i resurse, nudeći pritom nove mogućnosti za radna mjesta i osnivanje inovativnih poduzeća;

J. budući da je Komisija izjavila da je zdravstvena kriza prouzročena bolešću COVID-19 dovela do gospodarske krize, utvrdila plan oporavka gospodarstva i naglasila ulogu EGF-a koji bi se trebao upotrebljavati kao instrument za hitne slučajeve ([6]) kako bi se pomoglo osobama koje su izgubile radna mjesta zbog globalne gospodarske krize;

K. budući da su u Estoniji iskorištena nacionalna i europska potpora za zadržavanje zaposlenosti putem programa skraćenog radnog vremena i instrumenta SURE kako bi se ublažio učinak pandemije bolesti COVID-19 i s njom povezane krize na tržištu rada;

L. budući da je to prva mobilizacija EGF-a zbog krize prouzročene bolešću COVID-19 nakon što je u Rezoluciju Europskog parlamenta od 18. lipnja 2020. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2020/000 TA 2020 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) ([7]) uvrštena napomena da bi se Europski fond za prilagodbu globalizaciji mogao mobilizirati kako bi se pružila pomoć trajno otpuštenim radnicima i samozaposlenim osobama u kontekstu globalne krize prouzročene bolešću COVID-19 bez izmjene Uredbe (EU) br. 1309/2013;

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Estonija u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 4 474 480 EUR, odnosno 60 % ukupnog troška od 7 457 468 EUR, što obuhvaća troškove za usluge prilagođene potrebama radnika u iznosu od 7 452 468 EUR i troškove za pripremne, upravljačke, informacijske i promidžbene aktivnosti te aktivnosti kontrole i izvješćivanja u iznosu od 5 000 EUR;

2. napominje da su estonske vlasti zahtjev podnijele 12. studenoga 2020. te da je, na temelju dodatnih informacija koje je Estonija pružila, Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 31. ožujka 2021. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;

3. napominje da se zahtjev odnosi na ukupno 10 080 radnika, 1 715 samozaposlenih osoba čija je djelatnost prestala i 8 365 radnika proglašenih viškom u estonskom turističkom sektoru; žali zbog toga što Estonija očekuje da će od ukupnog broja korisnika koji ispunjavaju uvjete samo njih 5 060 sudjelovati u tim mjerama (ciljani korisnici);

([6]) COM(2020)0442.
([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0141.

utorak, 18. svibnja 2021.

4. podsjeća da se očekuje da će socijalni učinak otpuštanja biti znatan jer je među radnicima u turističkom sektoru velik udio niskokvalificiranih radnika, radnika bez stručnih kvalifikacija, mladih te sezonskih radnika i radnika koji rade u nepunom radnom vremenu;

5. ističe da žene čine više od 60 % osoba koje ispunjavaju uvjete, a najpogođenija dobna skupina je od 30 do 64 godine;

6. napominje da je Estonija 1. siječnja 2021. počela pružati usluge prilagođene potrebama ciljanih korisnika te da će izdaci za mjere zadovoljavati uvjete za financijski doprinos iz EGF-a u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 1. siječnja 2023., osim onih za formalno obrazovanje ili osposobljavanje, uključujući strukovno osposobljavanje, u trajanju od dvije godine ili dulje koji će biti prihvatljivi do 1. srpnja 2023.;

7. napominje da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružati radnicima i samozaposlenim osobama sastoje od sljedećih mjera: osposobljavanje za tržište rada, subvencija za pokretanje poslovanja i naknadna potpora, naukovanje, potpora za formalno obrazovanje i naknade za osposobljavanje, uključujući naknade za strukovno osposobljavanje;

8. napominje da je Estonija počela snositi administrativne rashode za provedbu EGF-a 1. siječnja 2021. i da će stoga rashodi za pripremu, upravljanje, informiranje i promidžbu te kontrolu i izvješćivanje biti prihvatljivi za financijski doprinos iz EGF-a od 1. siječnja 2021. do 1. srpnja 2023.;

9. napominje da je izvor nacionalnog pretfinanciranja i sufinanciranja Zaklada za usluge i naknade na tržištu rada, iz koje Estonski fond za osiguranje u slučaju nezaposlenosti (EUIF) kao javna služba za zapošljavanje pruža aktivne mjere za tržište rada u Estoniji; napominje da je Zaklada osnovana iz sredstava fonda za naknade za osiguranje u slučaju nezaposlenosti – skrbničkog fonda za naknade nakon otpuštanja i insolventnosti poslodavaca – i iz sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna preko Ministarstva socijalnih pitanja;

10. pozdravlja činjenicu da je Estonija u savjetovanju s relevantnim tijelima i predstavnicima udruženja sastavila usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama te da će se o napretku raspravljati u Nadzornom odboru EUIF-a, koji obuhvaća socijalne partnere, dva člana Estonske konfederacije poslodavaca, jednoga člana iz Estonske konfederacije sindikata i jednoga člana iz Estonske konfederacije saveza zaposlenika; pozdravlja daljnja savjetovanja s predstavnicima turističke industrije koja će biti zaključena nakon analize profila otpuštenih radnika;

11. napominje da će se daljnja savjetovanja s predstavnicima turističke industrije provesti nakon analize profila otpuštenih radnika i da će se utvrditi najprikladnija vrsta potpore uzimajući u obzir dobnu strukturu, obrazovni profil i druge značajke korisnika; napominje da se usto pri osmišljanju nekih mjera osposobljavanja povezanih s tim sektorom planira mogući doprinos estonske udruge hotela i restorana;

12. ističe da su estonske vlasti potvrdile da se za prihvatljive mjere ne prima pomoć iz drugih fondova ili financijskih instrumenata Unije;

13. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora;

14. poziva Komisiju da što više skrati vrijeme potrebno za procjenu zahtjeva za pomoć iz Fonda za prilagodbu globalizaciji i mobilizira taj Fond kako bi se smanjio pritisak na nacionalne sustave socijalne sigurnosti u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19;

15. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

16. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

utorak, 18. svibnja 2021.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji na temelju zahtjeva iz Estonije – EGF/2020/002 EE/Turizam u Estoniji

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2021/886.)